

Türkiye yoksullukla mücadelede sınıfta kaldı

Türkiye, BM tarafından ortaya konulan Binyıl Kalkınma Hedefleri'ne ulaşmada "kısmen başarılı" olurken, yoksullukla mücadelede ise sınıfta kaldı. Türkiye 'yoksullukla mücadele'de 187 ülke arasında 160'ıncı sırada yer aldı.

Türkiye, Birleşmiş Milletler (BM) tarafından ortaya konulan Binyıl Kalkınma Hedefleri'ne ulaşmada "kısmen başarılı" oldu. 1990 temel yılındaki veriler, Binyıl Kalkınma Hedefleri'ne ulaşmak için belirlenen 2015 yılı sonuçları ile karşılaştırıldığında Türkiye, 187 ülke arasında 88'inci sırada bulunuyor.

Binyıl Kalkınma Hedefleri, BM'ye üye ülkelerin 2015 yılına kadar yerine getirmeyi amaçladığı yoksullukla mücadeleden cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına kadar 8

ana hedeften oluşuyor. Türkiye, 1990-2015 yılı verilerinin kıyaslanarak belirlenen Binyıl Kalkınma Hedefleri'ni gerçekleştirmede en kötü performansı "kalkınmaya yönelik küresel işbirliği"nde 187 ülke arasında 161'inci sırada bulunarak gösterdi.

En iyi performans çocuk sağlığında

Buna karşılık en iyi performansı ise çocuk sağlığı konusunda 13'üncü sıraya yükselerek elde etti.

Türkiye en kötü ikinci performansı 187

ülke arasında 160'ıncı sırada bulunduğu 'yoksullukla mücadele'de sağladı. Buna karşılık Türkiye en iyi ikinci performansı ise 25'inci sırada bulunduğu HIV/AIDS'le mücadelede elde etti.

Türkiye "cinsiyet eşitliği"nde 146'ıncı, "çevresel sürdürülebilirlik"te 107'inci olabilirken; eğitimde 37'inci, anne sağlığında ise 40'inci olmayı başardı.

Ülkelerin Binyıl Kalkınma Hedefleri'ni gerçekleştirmedeki durumu kıyaslandığında ise Çin 16'ıncı, Güney Kore 29'uncu,

Brezilya 45'inci, Meksika 56'inci, Suudi Arabistan 58'inci olarak "başarılı" kategorisine girerken; Arjantin 80'inci, Rusya Federasyonu 83'üncü sırada hesaplanarak "kısmen başarılı" sayıldı. Ancak bu ülkeler sıralamada Türkiye'nin üstünde bulunuyorlar. Buna karşılık 107'inci sırada yer alan Endonezya ve 133'üncü sırada yer alan Hindistan da "kısmen başarılı" ülkeler kategorisinde yer buldukları halde Türkiye'nin gerisinde kaldılar.

'Orta kalkınma' düzeyinde kaldık

Hazine Başkontrolörü Dr. Ergül Halisçelik'in makalesinde 2015 yılına ait 'Binyıl Kalkınma Hedefleri Endeksi' hesaplanarak Türkiye'nin yeri de gösterildi. Buna göre Türkiye söz konusu endekste 187 ülke arasında 97'inci oldu ve "orta kalkınma" düzeyinde kaldı. Türkiye, 8 hedef için ayrı ayrı hesaplanan 2015 BKH Endekslerinde en iyi performansı 37'inci sırada bulunduğu "eğitim"de gösterdi. Buna karşılık Türkiye'nin en kötü performansı ise 141'inci sırada olduğu

Küresel yoksullukla mücadele için neler yapılmalı?

TOBB ETÜ Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından yürütülen, Sosyal Politikalar Platformu tarafından yayınlanan Hazine Başkontrolörü Dr. Ergül Halisçelik'in makalesinde kamu harcamalarının kalkınma için ihtiyaç duyulan öncelikli alanlara yönlendirilmesi gerektiği ifade edilerek küresel yoksullukla mücadele için ülkelere şu önerilerde bulunuldu:

- ▶ Kamu harcamaları bir yandan ekonomik büyümeye katkıda bulunacak, bir yandan da yoksulların bu büyümenden istifade etmelerini sağlayacak biçimde yapılmalıdır.
- ▶ Ülkeler büyüme hedeflerinden sapmamalıdır ancak büyürken gelir dağılımlarındaki eşitsizliğin azaltılmasına yönelik çalışmalarda bulunmalıdır.
- ▶ Vergiler ve transferler yoluyla ve yeniden dağıtım politikalarıyla düşük gelir

gruplarının büyümeden daha fazla faydalanması hedeflenmelidir.

▶ Kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesinde devletin sınırlı kaynaklarını kullanarak yaptığı kamu harcamalarının türü, büyüklüğü, dağılımı yanında, kıt kamu kaynakları ve bu hedef için kullanılan diğer fonların, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri çerçevesinde ekonomik, verimli ve etkin bir şekilde kullanılması gerekmektedir.

Not: Dr. Halisçelik'in makalesinin tamamına http://spm.etu.edu.tr/tr/platform_yayinlari.html adresinden ulaşılabilir.

"cinsiyet eşitliği" hedefinde görüldü. Türkiye, yoksullukla mücadelede ise 187 ülke arasında 100'üncü olabildi. Türkiye çocuk sağlığı alanında ise 51'inci oldu.

Zengin-fakir uçurumu arttı

2015 yılına ait Binyıl Kalkınma Hedefleri Endeksi ülkelere göre sıralandığında ise Güney Kore (32), Meksika (47), Arjantin (49),

Rusya Federasyonu (51), Suudi Arabistan (56), Çin (62), Brezilya (70) bizden daha ön sırada yer alırken; Endonezya (122), Güney Afrika (135), Hindistan (142) Türkiye'nin gerisinde yer bulabildi.

Araştırma kapsamında yapılan bir kıyaslamaya göre yoksul ülkelerin çok büyük bölümü kalkınmada parasal göstere olan kişi başına gelir dikkate alındığında gelişmiş ülkelere yakınsamakta başarısız oldu. Birçok ülkede gelir dağılımı adaletsiz hale gelirken, gerek ülkeler gerekse ülkelerin fakir bölgeleri arasındaki zengin-fakir uçurumu giderek arttı. Buna karşılık yoksul ülkeler, parasal olmayan kalkınma hedeflerinde gelişmiş ülkelere yakınsamakta nispeten daha başarılı oldular.

"İşbirliği ve iletişimin artmasına katkıda bulunmaya çalışıyoruz"

Hazine Başkontrolörü Dr. Ergül Halışçelik'in "Binyıl Kalkınma Hedefleri ve Yoksul Odaklı Büyüme" başlıklı makalesi; sekreteryası TOBB ETÜ Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi (TOBB ETÜ-SPM) tarafından yürütülen, Sosyal Politikalar Platformunca yayınlandı.

Sosyal Politikalar Platformu kurucusu ve TOBB ETÜ SPM Direktörü Prof. Dr. Serdar Sayan yaptığı açıklamada amaçlarının "Türkiye'de sosyal politika konularında çalışan uzmanlar arasındaki işbirliği ve iletişimin artmasına katkıda bulunmak ve sosyal politika konularında yapılan çalışmaların sonuç ve bulgularını araştırma/politika notları yoluyla diğer uzmanlar ve kamuoyu ile paylaşmayı sağlamak olduğunu" belirtti.

Prof. Dr. Sayan, BM'nin Binyıl Kalkın-

ma Hedefleri'nin tüm ülkelerin ortak kararı ile belirlendiğini ve insani kalkınma alanında önemli bir gösterge olduğunu ifade etti. Prof. Dr. Sayan, Dr. Halışçelik'in makalesinde ortaya konulan Türkiye'nin elde ettiği sonuçların özellikle yoksullukla mücadele ile cinsiyet eşitliğinin sağlanması konularında daha çok mesafe alınmasının gerekliliğini gösterdiği tespitinde bulundu.

Binyıl Kalkınma Hedefleri çerçevesinde ülkelerin başarı sıralaması (1990-2015 kıyaslaması-187 ülke içinde)

Hedefin adı	Türkiye'nin sıralamadaki yeri
Kalkınmada Küresel İşbirliği	161
Yoksulluğun azaltılması	160
Cinsiyet eşitliği	146
Çevre	107
Anne sağlığı	40
Eğitim	37
HIV/AIDS'le mücadele	25
Çocuk sağlığı	13
2015 Binyıl Kalkınma Hedefleri-Genel Başarı	88 (Kısmen Başarılı)

2015 Binyıl Kalkınma Hedefleri Endeksi'nde Türkiye'nin yeri (187 ülke içinde)

Hedefin adı	Türkiye'nin sıralamadaki yeri
Cinsiyet eşitliği	141
Kalkınmada küresel işbirliği	110
Çevre	109
Yoksulluğun azaltılması	100
Anne sağlığı	94
HIV/AIDS'le mücadele	60
Çocuk sağlığı	51
Eğitim	37
2015 Binyıl Kalkınma Hedefleri Endeksi-Genel	97 (Orta)

Sultansoy'a Türk Dünyası Kızıl Elma Ödülü verildi

TOBB ETÜ Mühendislik Fakültesi Malzeme ve Nanoteknoloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Saleh Sultansoy'a, 5. Dünya Türk Forumu kapsamında "Bilim" dalında "Türk Dünyası Kızıl Elma Ödülü" verildi. Prof. Dr. Sultansoy, Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi (TASAM) tarafından; bilimsel çalışmaları ile Türk Dünyasını çağın gereklerine hazırladığı ve uzak görüşlü atılımlar yapılarak vizyon oluşturulmasına katkı sağladığı için ödüllendirildi. Prof. Dr. Sultansoy, Nobel ödüllü bilim insanı Prof. Dr. Aziz Sancar ve Kazakistan Devlet Tarih Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Bürkit Ayagan ile paylaştığı ödülünü 2 Haziran 2016 tarihinde İstanbul'daki 5. Dünya Türk Forumu sırasında düzenlenen törenle aldı. Bu yıl 3'üncü defa verilen ödülü daha önce Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu, Prof. Dr. Nevzat Yalçıntaş, Prof. Dr. Darhan Kırdıralı, Toktogul Kitabı Ortak Çalışmasını Gerçekleştiren Bilimsel Ekip, Prof. Dr. Turan Yazgan, Prof. Dr. Viktor Butanayev kazanmıştı.

'Türk Dünyası Kızıl Elma Ödülleri' nedir?

Dünya Türk Forumu, TASAM öncülüğünde Türk Devletlerinin temsilcileri ile dünyanın dört bir yanında yaşayan Türk diasporalarının düşünce ve kanaat önderlerini, düşünce kuruluşlarını ve STK'ları çok boyutlu konular çerçevesinde bir araya getirerek ortak gündem ve sosyo-ekonomik entegrasyonun derinleşmesine stratejik katkı sağlayan küresel bir organizasyon. Nisan-2013'te İstanbul'da düzenlenen 2. Dünya Türk Forumu sonuç bildirgesinde; Forum bünyesinde bir "Türk Dünyası Ödülü" ihdas edilmesi benimsenmişti. Türk dünyasının vizyon ve derinliğini güçlendiren başarılı

kişiler ile kurumları onurlandırmak ve teşvik etmek amacı ile devlet, diplomasi, iş, bilim, kültür, sanat, teknoloji, strateji, spor ve kamu diplomasisi dallarında 2014 yılından itibaren düzenli olarak 'Türk Dünyası Kızıl Elma Ödülleri' veriliyor.

'Kızıl Elma' ne anlama geliyor?

'Kızıl Elma' Türk mitolojisinde; üzerinde düşünüldükçe uzaklaşan ancak uzaklaştığı oranda cazibesi artan ülkeler veya düşleri simgeleyen bir ifade olarak tanımlanıyor. Türk Dünyası Kızıl Elma Ödülleri ise hayatın her alanında "bulduğunu" ya da "bulunması mümkün olmayanı", "mükemmeli" aramayı temsil ediyor.

'Hocaların Hocası' Kakaç'ın hayatı Günce'de

TOBB ETÜ Mühendislik Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi "Hocaların Hocası" lakaplı Prof. Dr. Sadık Kakaç, hayat hikayesini Türkiye Bilimler Akademisi'nin (TÜBA) yayın organı "Günce" dergisine anlattı.

Aynı zamanda TÜBA Şeref Üyesi olan Prof. Dr. Kakaç; Çorum'da geçen çocukluğu, ilk, orta ve lise eğitimi, ailesi, üniversiteye giriş öyküsü, Massachusetts Institute of Technology'de (MIT) başlayıp Miami Üniversitesi'ndeki bölüm başkanlığına kadar giden yurtdışı çalışmaları, Türkiye'deki bilimsel faaliyetleri, ODTÜ yılları, evliliği, aile ve çocuk kavramının yaşamındaki önemi, Türkiye'de devlet yönetimine ilişkin tecrübeleri, aldığı uluslararası ödüller ile TOBB ETÜ'de nasıl gö-

reve başladığına kadar geniş bir yelpazede tecrübelerini içtenlikle anlattı.

Prof. Dr. Kakaç Günce dergisindeki röportajında; Mustafa Kemal Atatürk'ün "Yaşamak, çalışmak demektir" sözünü kendisine düstur edindiğini ifade ederek; genç bilim insanlarına önemli bir tavsiyede de bulundu. Prof. Dr. Kakaç "Üniversitede iyi bir bilim insanı olmak; iyi ders vermek ve iyi araştırma yapmak demek. İkisinden birini iyi yapmış olmak yeterli değil, her ikisini de çok iyi yapıyor olmak gerekir" diye konuştu.

NOT: Prof. Dr. Sadık Kakaç'ın Günce dergisinin 51. Sayısı'nın (Haziran-2016) 62-69. sayfalarındaki röportajının tamamına ulaşmak için:

<http://www.tuba.gov.tr/publication/gunce/id/1523>

